

Актуальні завдання національного природного парку «Мале Полісся»

Шемчук Ю.

Думас І.З., ЛДУБЖД, ст. викладач кафедри екологічної безпеки Навчально-наукового інституту цивільного захисту, к.г.н.

Львівський державний університет безпеки життєдіяльності

Збереження навколишнього природного середовища беззаперечно є важливим аспектом конструктивної взаємодії людини та природи, особливо в сучасних умовах економічного та технічного розвитку.

Останні роки в Україні відзначається постійне збільшення площ природно-заповідного фонду. На сьогодні він складає понад 3,98 млн га, або 6,6% національної території. Та навіть цей показник ще далекий від оптимального. За розрахункам вчених для гармонійного взаємодії і відновлення довкілля необхідно, щоб приблизно 15-20 % території перебувало у природно-заповідному фонді. В Україна нараховується 19 природних, 4 біосферних заповідника та 40 національних природних парків – територій найвищого природоохоронного значення [3].

Національний природний парк «Мале Полісся» створений у 2013 році з метою збереження цінних природних комплексів та історико-культурних об'єктів східної частини Малеого Полісся з типовими та унікальними природними комплексами, що мають важливе природоохоронне, наукове, естетичне, рекреаційне та оздоровче значення [2]. НПП «Мале Полісся» розташований на території Ізяславського та Славутського районів Хмельницької області на загальній площі 8762,7 га, в тому числі 2764 га, що надаються в постійне користування та 5998,7 га, що включаються до його складу без вилучення у землекористувачів. Парк перебуває у підпорядкуванні Державного агентства лісових ресурсів України, оперативне управління здійснює Хмельницьке обласне управління лісового та мисливського господарства [1].

На території національного природного парку добре збереженні рослинність і фауністичні комплекси, відзначається висока залісненість, особливо цінними є заплава річки Горинь, унікальні мальовничі озера та болота різних типів. Природно-заповідна мережа парку складає 3 території загальнодержавного значення, 6 заказники та 2 пам'ятки природи.

Національний природний парк «Мале Полісся» є створений зовсім недавно. Перед парком стоять актуальні завдання: обмеження господарської діяльності на території національного природного парку, збереження цінних природних комплексів, що знаходяться на його території, створення умов для організованого відпочинку, екскурсій та інших видів рекреаційної діяльності в природних умовах з додержанням режиму охорони заповідних комплексів та об'єктів; проведення науково-дослідних робіт з вивчення природних комплексів та їх зміни в умовах рекреаційного використання, розробка наукових рекомендацій з питань охорони навколишнього природного середовища та раціонального використання природних ресурсів; забезпечення охорони його території з усіма природними об'єктами; організація протипожежної охорони природних комплексів; збереження генофонду рідкісних, занесених до Червоної книги України та типових рослин і тварин; вивчення змін екосистем під дією природних і антропогенних факторів; підтримання загального екологічного балансу в регіоні; проведення екологічної освітньо-виховної роботи тощо [1,3].

На стан різноманіття флори та рослинності в національному природному парку може суттєво вплинути рекреаційна діяльність, особливо на рослинні комплекси, розташовані поряд із місцями масового зосередження рекреантів. Традиційні місця масового відпочинку населення та туристські маршрути часто розташовані поряд із цінними та вразливими до рекреації об'єктами на території національного природного парку. Рекреаційна діяльність часто призводить до деградації трав'янистої та деревної рослинності. Тому необхідно розробити ефективні методи ренатуралізації та відновлення порушених ділянок лісів.

Література

1. Мета створення та завдання НПП «Мале Полісся». – [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://malepolisja.in.ua/index.php/golovna/meta-stvorennya>
2. Указ Президента України від 02.08.2013р. №420/2013.- [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/420/2013>
3. Природно-заповідний фонд України - [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://pzf.menr.gov.ua/>